

Щороку в області реєструються випадки захворювання людей на хворобу Лайма. За 2020 рік виявлено 205 випадків захворювання. Зараження відбувалися під час відпочинку в паркових зонах м.Черкаси, перебування на дачних та присадибних ділянках. Більшість хворих відмічають факт присмоктування кліща або укусу невідомою комахою. Випадки захворювання зареєстровані на 18 адмінтериторіях. Захворюваність в м. Черкаси складала 43,9% від загальної кількості по області.

Хвороба виникає після укусу або присмоктування кліща і супроводжується характерним клінічним проявом – мігруючою еритемою, яка являє собою кільце гіперемованої шкіри шириною 2 – 5 см з більш блідим центром. Тривалість інкубаційного періоду варіює у широких межах – від 1 до 53 днів, найчастіше близько 12 днів.

В процесі розвитку еритема поступово в центрі блідне, зона почервоніння переміщується до периферії, поступово гасне, зливаючись із непошкодженою шкірою. Часто разом із еритемою у людини з'являється гарячка, головний біль, затверділість м'язів шиї, ломота тіла й млявість. Якщо захворювання не лікувати на ранній стадії, то в більш пізні терміни вражаються різні органи і системи організму: нервова, серцево-судинна система, опорно-руховий апарат, селезінка та печінка.

При вчасно встановленому діагнозі, більшість пацієнтів можна успішно вилікувати антибіотиками. Чим раніше почати лікування, тим швидше й цілковитіше видужає людина.

Найбільш простими і дієвими засобами профілактики захворювання залишаються заходи, направлені проти нападу кліщів: використання ефективних репелентів та застосування засобів індивідуального захисту.

Одним із засобів особистої профілактики є застосування захисного одягу. Куртку або сорочку треба заправляти в штани, які опоясуються паском. Штани заправляються в черевики, комір сорочки повинен щільно прилягати до шиї. Голову необхідно покрити головним убором. У разі такої заправки одягу можливим місцем заповзання кліщів залишається шия, тому краще використовувати капюшон. Найкращим взуттям для лісу є чоботи, гладка поверхня яких затрудняє закріплення кліщів. Велике значення надається самооглядам та взаємооглядам, які треба здійснювати кожні 3-4 години перебування в лісі та під час виходу з нього. Якщо кліщ устиг проникнути на шкіру людини, йому ще

необхідний деякий час для відшукування місця присмоктування. Присмоктуванню перешкоджає рухливість м'язів тіла, тому найчастіше вони присмоктуються тоді, коли людина перебуває в стані спокою. Іноді входження в шкіру хоботка триває декілька годин, тому необхідно вчасно виявити кліща – до його присмоктування. Постійне знімання з себе навіть причеплених до тіла кліщів може запобігти зараженню. Не можна допустити, щоб кліщ залишився на тілі людини на ніч, тоді він стає непомітним. Важливо пам'ятати: чим триваліше кліщ перебуває на тілі під час кровосмокання, тим більше зростає його інфікуюча сила.

У разі перебування на місцевості, яка дуже заражена кліщами, можна значною мірою захистити себе від заповзання кліщів, якщо триматися на відстані від дерев, кущів, звірячих стежок. Не треба лягати на траву в місцях, де можливі кліщі, а тим більше – спати на траві.

Якщо кліщ присмоктався до шкіри, то знімати його треба дуже обережно, щоб не обірвати хоботок

Не можна роздавлювати кліща, але якщо таке трапилось, то необхідно негайно добре мити руки з милом, щоб запобігти попаданню збудника в мікроранки на тілі, на слизові оболонки носа, очей.

Для запобігання присмоктуванню кліщів на шкірі також використовують інсектицидні речовини. Репеленти на шкірі та одязі діють ефективно, але вони можуть справляти шкідливу побічну дію, особливо щодо дітей.

Слід відзначити, що високий рівень природної інфікованості кліщів бореліями відмічається на територіях парків «Ювілейний», «Перемога», мікрорайонів «Соснівка», «Дахнівський» м. Черкаси, парку «Софіївка» м. Умань.

Після видалення кліща необхідно провести його дослідження, що можна зробити у лабораторії особливо небезпечних інфекцій ДУ «Черкаський обласний лабораторний центр МОЗ України». Вартість дослідження разом з ПДВ складає 54,35 грн. Не враховуючи комісію банківських установ.

Якщо не вдалося самостійно видалити кліща або з'явилися перші ознаки захворювання – треба негайно звернутись до лікаря.